

podzim 2021

NEWSLETTER

Česko-lichtenštejnské společnosti

Člen Europa Nostra

Z OBSAHU

- Zemřela JJ Kněžna Marie Aglaë
- Brno je sídlem Honorárního konzulátu
- Lichtenštejnská pomoc po tornádu
- Víte, že škola v Hruškách...?
- Poštovní známka 4.0

Slovo z výboru

V posledním červnovém předprázdninovém týdnu jsme v očekávání dalších příjemných letních dnů popíjeli s přáteli víno od Jiřího Kopečka. Seděli jsme pod pergolou nově otevřeného zámeckého hotelu, pojmenovaném po staviteli předzámčí, císařovu hofmistru J. J. Antonu Florianovi z Lichtenštejna. Někdejší sídlo vládnoucího knížete ve Valticích se zdálo být po několika letech oprav v solidní kondici. Po dlouhých měsících nestálo nikde v areálu zámku lešení. Prostě idyla, radost, poklid a trochu nepokory, že se věci přece jen občas daří a „everything is going better“. V podvečer toho dne, bylo 24. června, se zatáhlo a přišla bouřka. Ledové kroupy velikosti tenisových míčků hnal vítr do oken a ze střech padaly rozbité červené bobrovky jako na podzim listů. Během několika minut vznikla škoda za milióny a celá okna na návětrné

straně byste spočítali na prstech jedné ruky. Bouřka na zámek udeřila v jeho nejdelší ose a potlučen byl málem hektar střech včetně těch, které jsme nedávno opravili a vyměnili. Teprve když jsem mokrý a rozladěný nastoupil pozdě večer do auta, které vypadalo jak po neštovicích, dozvěděl jsem se z rádia o tornádu, ve které se krupobití nad zámkem o několik kilometrů dál změnilo. Na dálnici proti mně jako v katastrofickém filmu jela nepřetržitá kolona záchranářů se zapnutými majáky. Sledoval jsem je se zvláštní směsí pocitů: civilizační pýchy (to neuvěřitelné množství zmobilizované pomoci!), ale taky zmaru a nicoty, ve které se naše pozemská pouť a počínání může vlastně kdykoli v několika okamžicích obrátit. Řečeno slovy klasika, člověk musí hodně zkusit, než definitivně prohraje. Ale dokud se to nestane, musíme po bouřce zasklít okna,

opravit střechu a podle možnosti pomoci sousedovi, který to třeba schytl hůř. Nic jiného nám nezbyvá. Někdy jdou kolem velké dějiny – i ve Valticích o tom víme hodně, někdy jenom vítr a bouřka. A tak se snad nebudete zlobit, když budu doufat, že až tentokrát zasklíme okna a opravíme střechy, zbude nám všem trochu víc času na to, abychom přemýšleli o dlouhých a krátkých pravdách, které nás obklopují. Přeji vám všem hezké dny. ■

Richard Svoboda, kastelán z Valtic

■ Strašlivé tornádo, které na Moravě smetlo životy i příbytky lidí a přineslo tolik bolesti a zármutku, způsobilo šok i rodině Lichtenštejnů

Princ Constantin z Lichtenštejna, nejmladší syn Hanse Adama II., vydal 25. června 2021 jménem knížecího rodu toto prohlášení:

„Je naprosto nepředstavitelné přijít o člena rodiny, dům, zahradu, majetek i vzpomínky během pouhých několika minut, kdy příroda obrátí svou nejhorší sílu proti člověku. Celým svým srdcem soucím s nevinnými oběťmi této hrozivé katastrofy. Je potřeba neodkladné pomoci, zejména dětem, které jsou obvykle zasaženy nejvíce a které se obtížně vyrovnávají s tím, co se vlastně stalo – a co v několika minutách tak zásadně změnilo jejich život. Nadace knížete z Lichtenštejna je připravena okamžitě úzce spolupracovat

s kompetentními českými úřady s cílem identifikovat a podpořit udržitelné projekty se zvláštním zřetelem na potřeby dětí.“ *Praha, Vídeň, Vaduz, 25. června 2021*

Aktuální situace:

- Vláda lichtenštejnského knížectví předala dar 20 000 švýcarských franků obci Moravská Nová Ves na obnovu vitrážových oken místního kostela sv. Jakuba.
- Nadace knížete z Lichtenštejna neustále jedná o detailech pomoci obci Hrušky s jejími představiteli.
- Česko-lichtenštejnská společnost nabídla základní škole v obci Hrušky dar ve výši 20 000 Kč na nákup knih a učebních pomůcek. ■

Její Jasnost Marie Aglaë, kněžna lichtenštejnská

(*14. 4. 1940–†21. 8. 2021)

V srpnu přišla z Lichtenštejnského knížectví smutná zpráva: ve věku 81 let zemřela Její Jasnost Kněžna Marie Aglaë, manželka knížete Hanse Adama II. A země, ve které ještě týden předtím probíhaly oslavy největšího lichtenštejnského svátku Národního dne, se na sedm dní zahalila do státního smutku. Ten vyvrcholil v sobotu 28. srpna posledním rozloučením s kněžnou Marií v katedrále Svatého Florina ve Vaduzu. Odešla obdivuhodná žena, pro niž byla pomoc druhým a solidarita se slabšími nedílnou součástí jejího života.

JJ Marie Aglaë, kněžna lichtenštejnská, hraběnka Kinská z Vchynic a Tetova se narodila roku 1940 v Paláci Kinských na Staroměstském náměstí v Praze jako čtvrté ze sedmi dětí hraběte Ferdinanda Kinského a Henrietty hraběnky z Ledebour-Wichelnu. I přes jasný pročešský postoj a vlastenecké chování během okupace musela rodina po roce 1945 opustit Československo a byla vysídlena do Německa.

Hraběnka Kinská navštěvovala základní školu v bavorském Eringu a poté vystudovala reálné gymnázium sester benediktinek v Kloster Waldu v Badensku-Württembersku. Kromě studia užitého designu na Mnichovské univerzitě, kde získala diplom, absolvovala také jazykový pobyt ve Velké Británii a později v Paříži. Před svým zasnoubením pracovala až do roku 1965 jako reklamní designérka v tiskárně v Dachau.

Princ Hans Adam II. a hraběnka Marie Kinská se vzali 30. července 1967 v katedrále sv. Florina ve Vaduzu. Z jejich svazku vzešly čtyři děti – synové Alois, Maximilián a Constantin a dcera Tatjana. Kromě péče o rodinu se kněžna Marie po desetiletí silně angažovala v sociálních záležitostech. V letech 1985-2015 byla předsedkyní lich-

Její Jasnost Kněžna Marie Aglaë

tenštejnského Červeného kříže a aktivně se zapojovala do činnosti řady dalších sociálních a kulturních institucí. Díky neutuchající pomoci druhým si kněžna Marie získala mezi lichtenštejnskými obyvateli velkou popularitu. O ní ostatně svědčí i její neoficiální přezdívka, kterou jí lidé dali: „Landesmutter“ neboli matka naší země.

V posledních letech svého života se kněžna Marie ze zdravotních důvodů stáhla do ústraní a na veřejnosti se objevovala zřídka. Zdravotní stav se zhoršil několik dnů před její smrtí po prodělané mozkové příhodě. Kněžna Marie zemřela 21. srpna v rodinném kruhu v nemocnici ve švýcarském Grabsu. Podle vyjádření rodiny zesnula „pokojně a s velkou důvěrou v Boha“.

Zpráva o smrti kněžny Marie hluboce zasáhla také členy Česko-lichtenštejnské společnosti, která prostřednictvím svého předsedy Petra Svobody a čestného předsedy Jiřího Balaštíka zaslala 25. srpna knížecí rodině kondolenci. ■

■ Brno se stalo sídlem Honorárního konzulátu Lichtenštejnského knížectví v ČR

„Jsem poctěn, že se moje cesty a cesty Lichtenštejnska setkaly. V jistém smyslu to považuji za přirozené, protože moje nastávající práce ve prospěch prohlubování a zlepšování česko-lichtenštejnských vztahů navazuje na mé dosavadní politické i veřejné působení. I v mé nové roli půjde o péči o sdílené historické dědictví, evropské hodnoty a společnou budoucnost,“ řekl Daniel Herman 9. září 2021 v Brně u příležitosti otevření prvního Honorárního konzulátu Lichtenštejnského knížectví v ČR. Na den přesně dvanáct let po obnovení diplomatických vztahů mezi oběma zeměmi. Tři roky po otevření Honorárního konzulátu České republiky ve Vaduzu.

Brněnskou událost, rámuje snahy Lichtenštejnska o co nejlepší vztahy se zemí, v níž rod Lichtenštejnů zanechal osm set let hlubokou pozitivní stopu, již se Česko dodnes chlubí, ovlivnila covidová pravidla. Slavnost musela být komornější, ale i přesto zůstala více než reprezentativní: v čele lichtenštejnské delegace stály ministryně zahraničí Dominique Hasler a JJ Maria-Pia Kothbauer Liechtenstein, velvyslankyně knížectví v ČR. Mezi domácími účastníky nechyběli Martin Smolek, náměstek ministra zahraničí ČR, Jan Grolich, hejtman Jihomoravského kraje, Tomáš Navrátil, primátor Opavy, Danuše Nerudová, rektorka Mendelovy univerzity, profesor Tomáš Knoz, co-prezident Česko-lichtenštejnské komise historiků, kasteláni Valtic a Lednice, a samozřejmě nový Honorární konzul Daniel Herman, čestný předseda Česko-lichtenštejnské společnosti Jiří Balašík a předseda Petr Svoboda.

Dominikánské náměstí v Brně, 9. září 2021, 15:00:
Nad Palácem Jalta, kde sídlí Honorární konzulát,
poprvé zavlála lichtenštejnská vlajka. Vše je připraveno
ke slavnostnímu otevření konzulátu

Pro otevření honorárního konzulátu by se těžko hledal symboličtější čas: před několika měsíci se nad částí jižní Moravy, a tedy i nad historickými územími, o která se rod Lichtenštejnů po staletí staral, přehnalo ničivé tornádo. Byl to právě Daniel Herman, kdo zprostředkoval první část lichtenštejnské pomoci (o níž píšeme i na jiném místě tohoto Newsletteru) a lichtenštejnská delegace tak přijela do Brna naplně-

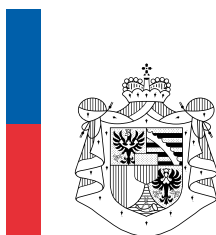
„Budete mít hodně práce a ke každé práci jsou zapotřebí nástroje,” řekla ministryně Dominique Hasler Danielu Hermanovi, když mu předávala kufřík špičkových nástrojů HILTI, jednoho ze symbolů úspěšné lichtenštejnské ekonomiky

na zážitkem z Moravské Nové Vsi, kde místnímu faráři a představitelům obce cestou předala 20 000 švýcarských franků na opravu kostelních vitrážových oken. Samozřejmě, že ten den nemohl být zamlčen ani probíhající spor o poválečné zabránění majetku všem držitelům lichtenštejnského pasu - včetně knížecí rodiny - Československem. „Vztahy mezi oběma zeměmi,” řekl ten den večer v brněnském hotelu International náměstek českého ministra zahraničí Martin Smolek, „by neměly být ovlivněny právním sporem. Moje účast na otevření konzulátu je důkazem, že Česká republika se snaží obě věci oddělit: na jedné straně je spolupráce, které se daří a je stále lepší, na straně druhé je právní spor.“

*Přejeme Danielu Hermanovi,
ať se mu v jeho historické roli daří.*

Vybrané úryvky z brněnského projevu ministryně zahraničí Dominique Hasler:

- Otevřením honorárního konzulátu v Brně hodlá Lichtenštejnské knížectví dále posílit své vazby v České republice a na Moravě a najít nové oblasti spolupráce.
- Obzvláště jsem potěšena, že funkci honorárního konzula v Brně přijal Daniel Herman, bývalý ministr kultury České republiky. Je velmi respektovanou osobností v České republice i v Lichtenštejnsku. Díky svým působivým zkušenostem má mimořádně dobré předpoklady k tomu, aby prohloubil a plně docenil naše jedinečné historické vazby a společné kulturní dědictví a aby v budoucnu dále rozvíjel naši spolupráci.
- Před 12 lety Lichtenštejnsko a Česká republika obnovily diplomatické vztahy. Od té doby bylo dosaženo mnoha úspěchů prakticky ve všech oblastech spolupráce.
- Při pohledu na naše historické vazby, jedinečné společné kulturní dědictví, evropské hodnoty, jež sdílíme, a bilaterální spolupráci, které se nám podařilo vybudovat, jsem i nadále přesvědčena, že máme v rukou ty správné ingredience k překonání existujících obtíží ku prospěchu obyvatel našich dvou zemí.
- Jsou to lidé, kteří vytvářejí vazby a vztahy. V tomto ohledu jsem velmi vděčná za práci Česko-lichtenštejnské společnosti a za vedení, které jí zajišťují pánové Balašík, Svoboda a Herman. Množství informací a programu poskytovaných o Lichtenštejnsku vašim členům v uplynulých letech je působivý.

**HONORÁRNÍ KONZULÁT
LICHTENŠTEJNSKÉ KNÍŽECTVÍ**

■ Farář Moravské Nové Vsi děkuje: Nikoliv malá kapka pomoci z Lichtenštejnska!

Lichtenštejnská vládní delegace předala finanční dar na obnovu kostela zničeného tornádem

Apokalyptické záběry z jihomoravských obcí bezprostředně po tornádu vyvolaly šok a údiv nad silou přírodního živlu snad v každém z nás. Tyto pocity okamžitě následovala obrovská vlna solidarity jak v Česku, tak i v zahraničí. Princ Constantin z Lichtenštejna nabídl pomoc za

Lichtenštejnská delegace při návštěvě kostela sv. Jakuba v Moravské Nové Vsi

lichtenštejnskou stranu ve svém prohlášení téměř okamžitě. O detailech projektu pomoci knížecího rodu se ještě jedná, vláda Lichtenštejnského knížectví již uvolnila pro Moravu finanční prostředky. Ty poputují na rekonstrukci kostela v Moravské Nové Vsi. Shodou okolností, právě kostel sv. Jakuba byl v jeho dnešní barokní podobě vybudován v 18. století z větší části na náklady jednoho z předků rodu, knížete Josefa Václava z Lichtenštejna.

Pomoc s obnovou vitrážových oken

Moravská Nová Ves zažila 9. září neobvyklou návštěvu: do městyse zavítala lichtenštejnská delegace v čele s ministryní zahraničních věcí Dominique Hasler a velvyslankyní Lichtenštejnského knížectví v České republice JJ Marií-Piou Kothbauer. Jejich kroky směřovaly do poničeného kostela sv. Jakuba, kde na ně čekal farář Marián Kalina a zástupci obce v čele se starostou Markem Košutem. Delegace jim jménem lichtenštejnské vlády oficiálně předala finanční dar na obnovu kostela ve výši 20 000 švýcarských franků,

Rekonstrukce kostelní budovy je v plném proudu, peníze z Lichtenštejnska přispějí na obnovu poničených historických oken

Ministryně zahraničí paní Hasler přebírá od pana faráře křížek vyrobený z trámů zhrouteného krovu kostela

což je více než 460 000 českých korun. Zprostředkovatelem této pomoci byl honorární konzul Lichtenštejnského knížectví v České republice Daniel Herman, který vyličil okolnosti vzniku pomoci: „Lichtenštejnsko pochopitelně i vzhledem k silným historickým vazbám sledovalo, co se na Moravě událo. A vzešla myšlenka podílet se na obnově a pomoci. Vláda se obrátila nejprve na mne, já poté na brněnskou Diecézní charitu, kde mi sdělili, že právě kostel v Moravské Nové Vsi je v tristním stavu a pomoc s jeho obnovou bude potřeba. Patronem stavby kostela z roku 1773 byl shodou okolností vlastník tehdejšího břevlanského panství kníže Josef Václav z Lichtenštejna.“ Diecéze se rozhodla darované peníze použít na rekonstrukci dvanácti historických oken s uměleckými vitrážemi, jež stejně jako střechu nebo část věže kostela těžce poškodil přírodní živěl. V tom je možné najít i jistou symboliku a přání do budoucna: „Vitráže jsou něčím, co dodává naději. Právě jimi totiž do útrob svatostánku prostupuje sluneční paprsek. A ten pak

šíří uvnitř pozitivní atmosféru a energii. A my bychom si moc přáli, aby nálada mezi lidmi byla v Moravské Nové Vsi opět pozitivní a pomohla překrýt vše zlé, co bylo spojeno s tornádem,“ vysvětlil při setkání v kostele Daniel Hermann.

Setkání plné emocí

Vzhledem k okolnostem nepřekvapí, že setkání vyvolalo na obou stranách silné emoce. Návštěvníci měli možnost vidět rozsah tragédie, neboť pozůstatky škod po tornádu jsou patrné i několik měsíců poté. „Když jsme sem přijížděli a já viděla ty hrozné obrázky, bolelo mě z toho u srdce. Setkat se s takovou devastací přírodními živly tváří v tvář, to se mě osobně hodně dotýká a nutí k přemýšlení,“ uvedla ministryně zahraničí Hasler. Dojetí neskrýval ani pan farář, který ocenil pomoc z lichtenštejnské strany: „Víte, důležité pro mě je, že je zde někdo další, kdo nabízí pomocnou ruku. A že je těchto lidí nyní opravdu hodně. I moře je tvořeno z kapek. A každá kapka je důležitá. Kromě toho, téměř půl milionu korun rozhodně není zrovna malou kapkou. A těší mě ještě jedna věc. Lichtenštejní pomáhali tento kostel zbudovat. A jejich potomci na nás nezapomněli. A když se dozvěděli, jak poškozený kostel je, nabídli nám pomoc.“

Jako památku na svou návštěvu dostaly ministryně zahraničních věcí Hasler a velvyslankyně Maria-Pia Kothbauer dřevěné křížky vyřezané z trámů původního krovu, který zničilo tornádo. Symbolické zakončení jednoho nevšedního dne v Moravské Nové Vsi... ■

Setkání v Moravské Nové Vsi: zleva kostelník František Růžička, starosta obce Marek Košut, farář Marián Kalina, ministryně Dominique Hasler, JJ Maria-Pia Kothbauer a Daniel Herman

Obec Hrušky na počátku 20. století – dvoupatrová budova školy je vidět napravo od kostela

O pomoc se zastupitelé Hrušek obrátili na Lichtenštejny, kteří Hrušky jako součást břeclavského panství od roku 1638 vlastnili. A měli štěstí. Tehdejší kníže Alois II. z Lichtenštejna poskytl na stavbu veškerý materiál a k tomu zaplatil řemeslníky; na oplátku získal od obce právo honitby. V roce 1848 tak byla slavnostně otevřena v místě

dnešního parku u kostela nová škola s jednou učebnou a bytem pro učitele.

Vznikem nových vyučovacích prostor ale neuspokojivá situace okolo zázemí pro místní školu vyřešena nebyla – také tato budova byla postavena bez plánů a povolení úřadů. Navíc se nezměnil ani neochotný postoj obecního zastupitelstva k podpoře vzdělávání dětí v jejich obci. Škola v Hruškách až do roku 1860 chyběla zřizovací a vydržovací listina, kterou by obec na sebe vzala závazek placení učitele, udržování budovy, obstarávání školních pomůcek a dalších povinností s provozem školy spojených. A ani poté, co se tak stalo a byla uzavřením této listiny konečně zřízena obecní jednotřídní škola, obec příliš prostředky na vzdělávání dětí neplýtvala.

1882: Výstavba nové moderní školní budovy

Žáků v hrušce škole rok od roku přibývalo – např. ve školním roce 1873 bylo ve škole zapsáno již 179 dětí. Školní budova s jednou učebnou se tedy stala naprosto nedostačující. V roce 1882 proto byla na návsi postavena v zástavbě domů nová dvoupatrová budova, která

Škola z roku 1848 se nacházela na místě dnešního parku u kostela

Víte, že... škola v Hruškách nese výraznou lichtenštejnskou stopu?

Ničivé tornádo, jež se v červnu prohnalo částí jižní Moravy, způsobilo v Hruškách, jako jedné z nejpostiženějších obcí, nezměrné škody. Jedním ze symbolů řádění živlu se stala i budova tamější základní školy. A právě její historie představuje zajímavý příběh, který úzce souvisí s rodem Lichtenštejnů.

1770: Počátky školní výuky v Hruškách

Počátky školního vzdělávání v Hruškách, stejně jako téměř všude jinde ve venkovských oblastech, byly nelehké. První pokus o školní výuku dětí na území obce je znám z roku 1770, kdy s jejich vyučováním začal místní švec ve svém skromném domku. Později k tomuto účelu sloužila vyčleněná světnice v místním hostinci.

Jak dětí přibývalo, rozhodli se obyvatelé obce v roce 1812 svépomocí, bez předchozího souhlasu úřadů, postavit samostatnou školní budovu. Rozhodně to ale nebyla škola, jak si ji představujeme dnes – stála jaksi nelogicky „za humny“ na kraji obce, brzo k ní přibyl také chlév pro dobytek, na půdě seník a po epidemii cholery v roce 1831 dokonce hřbitov těsně přiléhající ke škole.

1848: Otevření první školy na návsi

Léta běžela a chátrající budova za vesnicí přestala pro potřeby vzdělávání dětí dostačovat. Tentokrát se obec rozhodla do celé situace vložit a schválila stavbu nové školy.

Budova školy z roku 1882 – ještě bez přístavby z roku 1899

byla v roce 1899 ještě rozšířena o rozsáhlou přístavbu. Náklady na obě tyto stavební akce opět nesli Lichtenštejnové. V případě přístavby zastupitelstvo obce žádalo knížecí správu nejen o finance, ale také o stavební plány a provedení dozoru nad stavbou, což se také stalo. Kromě toho nechal kníže Jan II. z Lichtenštejna na podporu místního školství u Ženského výrobního spolku v Praze za 210 zlatých zhotovit školní prapor, na kterém mimo jiné stojí „školní mládeži věnuje Jan II. kníže

z Liechtensteinu“. Na budovu přístavby byly rovněž nainstalovány dvě mramorové pamětní desky na památku postavení a otevření nové školy. Tato budova z konce 19. století slouží, pochopitelně s dalšími modernizačními úpravami, v Hruškách jako základní škola do současnosti.

A dnes...

Na rozdíl od dob minulých, stávající vedení obce se o školu vzorně stará.

Po ničivém tornádu však před obecním zastupitelstvem a odpovědnými úřady vyvstal nový, naléhavý úkol: zajistit opravu školní budovy tak, aby se do ní děti mohly opět co nejdříve vrátit. Nový školní rok totiž bohužel musely zahajovat v náhradních prostorech.

Informace o historii základní školy v Hruškách byly čerpány především z bakalářské práce „Historie školství v Hruškách do roku 1933“ od Vladimíry Kosíkové (Univerzita Palackého v Olomouci, 2011). ■

Stav školní budovy v Hruškách po tornádu v červnu 2021

... mohli jste vidět na Instagramu @czechliechtensteinsociety

Na Instagramu jsme stále aktivní! Připojte se také a sledujte @czechliechtensteinsociety!

10. 7. 2021 – Naděje pro Moravu vychází z Valtic. Jako už mnohokrát v historii, neboť to byla často péče Lichtenštejnu, co jí pozvedlo. Tentokrát zahrála Česká filharmonie spolu s Filharmonií Brno v sobotu 3. 7. na benefičním Koncertu naděje pro oběti ničivého tornáda na Moravě. Pod vedením dirigenta Tomáše Netopila zazněl koncert v Zámecké jízdárně zámku Valtice, kterou zdobí obraz knížete Antonína Floriána z Lichtenštejna, nejvyššího hofmistra a podkoního císaře Karla VI. Antonín Florián nechal v letech 1715–1720 Zámeckou jízdárnu přestavět a zmodernizovat. ■

29. 7. 2021 – Katzelsdorfský zámek ve Valticích je kulturní památkou. Obnovu torza klasicistní lichtenštejnské památky inicioval před několika lety Spolek pro obnovu Katzelsdorfského zámku. Zámek a myslivnu v jednom nechal vybudovat kníže Jan I. Josef z Lichtenštejna, který panoval v letech 1805–1836. V roce 1953 odešel poslední hajný, ze stavby vznikl seník, který o tři roky později vyhořel. V roce 1957 stavení lidé postupně rozebrali, v šedesátých letech zanikl úplně. Nyní se otevírá možnost dalších oprav. Ministerstvo spolu s udělením statusu kulturní památky podpořilo také plán na obnovu zaniklé salety. Na fotce je zámek zobrazen v původním stavu před demolicí. Více informací naleznete na webových stránkách Spolku, <https://www.katzelsdorfsky-zamecek.cz>. ■

Foto: autor Daniel Lyčka

13. 9. 2021 – Letošní Loretánské slavnosti v Rumburku, které se konaly minulou sobotu, 11. září, připomněly také 340. výročí příchodu rodu Lichtenštejnů do města. Kníže Anton Florian z Lichtenštejna (1656–1721), v současnosti známý především jako zakladatel Lichtenštejnského knížectví, koupil rumburské panství v roce 1681. A právě na jeho popud vznikla v areálu kapucínského kláštera barokní Loretánská kaple. Jejím vybudováním kníže pověřil slavného rakouského architekta Johanna Lucase Hildebrandta. Loreta byla vysvěcena v roce 1707 a platila za vyhledávané mariánské poutní místo. ■

Poštovní známka 4.0 využívá technologii blockchain

číslu nebo designérovi. Lze také zkontrolovat, zda je poštovní známka pravá. Díky této kontrole jsou jednotlivé známky jednoznačně přiřazeny svým majitelům a uloženy v osobní datové místnosti, která využívá technologii blockchain neboli decentralizované datové úložiště.

Jak se stát známkovým knížetem Lichtenštejnska

Ale to není vše! Kdo chce, může si stáhnout v Google PlayStore (majitelé iOS mají zatím smůlu) aplikaci Stamp 4.0, jež umožňuje hrát zábavnou hru. A jak to celé funguje? Uživatel postupuje hrou skládáním různých puzzle obrázků, které vyprávějí příběhy z Lichtenštejnského knížectví. Cílem je vyřešit všechny puzzle. Když se to hráči podaří, odemkne se mu jeho herní postava. Aplikace zahrnuje celkem čtyři typy postav: Hrad, Rytíře, Princeznu a Knížete. Její součástí je také žebříček hráčů, kde jsou jednotliví hráči seřazeni podle dosažených bodů, přičemž jedním z rozhodujících kritérií je rychlost vyřešení úkolů. A v čele tohoto žebříčku není nikdo jiný než „známkový kníže Lichtenštejnska“.

Na dopis, ale i do filatelistické sbírky

Tato první lichtenštejnská poštovní „krypto známka“ dostala označení „Perspektiva“ a její nominální hodnota činí 5,20 švýcarských franků, což je v přepočtu zhruba 120 českých korun. Do oběhu byla Lichtenštejnskou poštou oficiálně uvedena 6. září 2021. Vedle standardní verze známky byla pro filantropické nadšence k zakoupení také jako limitovaná sběratelská edice ve speciální úpravě v počtu 3 200 kusů. Pár dní po jejím uvedení ovšem e-shop Filatelie Lichtenštejnsko hlásil: beznadějně vyprodáno. ■

Poštovní známka 4.0 Inovace v lichtenštejnském podání

Víte, co je to kryptografická poštovní známka s integrovanou technologií blockchain? Jednu takovou nedávno uvedla do oběhu Filatelie Lichtenštejnsko. Je interaktivní, odolná proti padělání a navíc zábavná. A také svědčí o světovém prvenství Lichtenštejnska v oblasti technologie blockchain.

Co vše může umět jedna poštovní známka
Vůbec poprvé byl do nějaké poštovní známky integrován SQR kód, což je, zjednodušeně řečeno, bezpečnější alternativa QR kódu. SQR kód při načtení odkazuje uživatele na webové stránky, kde je možné dozvědět se více o historii známky, jejím sériovém

Výběr z médií

Zvláštní případ princezny Ludmily

20. 9. 2021 | HlidaciPes.org | Robert Břešťan

Na štýrský zámek Hollenegg se Ludmila rozená Lobkowiczová, tehdy čerstvě provdaná za prince Alfréda Gezu z Lichtenštejna, přestěhovala v roce 1932. Do Československa ale jezdila pravidelně ještě po únoru 1948, kdy o veškerý svůj původní majetek definitivně

přišla. Historici zabavení tohoto majetku popsali jako „zvláštní případ“. A tento zvláštní případ nyní pokračuje i u českých soudů.

Někdejší rodačka ze středočeských Rožďalovic si nedělala žádné iluze o tom, že komunistický režim v její někdejší vlasti někdy skončí. Ve svém dědictví

však pamatovala i na možnost, že se v budoucnu rodina domůže alespoň náhrady škody za zkonfiskovaný majetek. Náhrady se ale za desítky let nedočkala ani ona, a dosud ani její dědicové. Ostatně ani další občané Lichtenštejnska, kteří po válce v Československu o majetek přišli.

Reforma bez náhrady

To také Lichtenštejnsko v aktuální žalobě na český stát, o níž níže bude řeč, označuje za diskriminaci: „Zatímco občané ostatních spojeneckých nebo neutrálních států náhradu za zásah do svých vlastnických práv provedený Československou republikou po roce 1948 prostřednictvím bilaterálních smluv obdrželi, občané Lichtenštejnského knížectví nikoliv.“ Jednotlivé případy konfiskací se od sebe liší, příběh někdejšího majetku (šlo především o půdu na velkostatkách Mělník-Pšovka, Hoštejn u Zábřeha na Moravě a Čížová u Písku o celkovém rozsahu více než 6 500 hektarů) princezny Ludmily je však v mnohém unikátní. Na rozdíl od vládnoucí větve Lichtenštejnů, kteří se s Českou republikou nyní též o majetek soudí, nebyl Ludmile, která již byla občankou Lichtenštejnského knížectví, majetek zkonfiskován podle Benešových dekretů. Takzvanou národní spolehlivost Lobkowiczů a jejich chování i postoje v době okupace totiž zpochybnit nešlo. „Princeznin majetek byl zabaven až po komunistickém převratu v únoru 1948. Důvodem pro odklad vyvlastnění byla zřejmě skutečnost, že princezna pocházela z aristokratického rodu, o jehož pročeském cítění nebyly po válce pochybnosti,“ napsala do své publikace komise historiků Česka a Lichtenštejnska, na jejímž ustanovení se dohodly vlády obou zemí. A tak přišla „revize pozemkové reformy“, samotná konfiskace nastala až po komunistickém puči, v dubnu 1948.

Jsem Lichtenštejn a chci právníka

Současných dědiců po Ludmile z Lichtenštejna je šest, jde o její vnuky, z nichž nejaktivnější jsou ve sporu dva: bratři Alfred a Lukas. Oba žijí a podnikají v rakouském Štýrsku. „Majetek naší babičky byl prokazatelně zabaven už v době, kdy se komunisté v Československu chopili moci. Zajímavé je, že asi nebylo pro komunisty snadné to všechno zařídít a pohlídat, takže třeba příjmy z majetku plynuly rodině ještě asi dalších šest měsíců,“ podotýká princ Alfred. Ludmila Liechtensteinová-Lobkowiczová zkusila podat 27. dubna 1948 proti konfiskaci rozklad

k Ministerstvu zemědělství, to jej 13. července 1948 zamítlo. Například ze zápisu z 2. 8. 1948 v kanceláři Lesního úřadu velkostatku Čížová plyne, že ten den byl místní hospodářský velkostatek převzat za osobní přítomnosti ministra zemědělství. Povinnost vyplatit náhradu za „převzaté“ nemovitosti sice vyplývala z „revizního záborového a náhradového zákona“, tu ale stát nikdy nesplnil. V dědickém řízení, které bylo po smrti Ludmily vedeno před rakouským Okresním soudem Deutschlandsberg, i proto československý majetek figuroval jen teoreticky, v podobě možných majetkových nároků na původní nemovitosti, respektive finančního odškodnění.

Možnost, že by se dědicové o majetek ukradený komunisty již před čtvrtstoletím v tehdejší Československu přihlásili, se vzpírá představivosti i tehdejší realitě. Přesto právě to je klíčový argument, proč dnešní Česká republika vrácení majetku odmítá.

Zapomněli u nás dědit

Lichtenštejnští dědicové se až na konci roku 2018 (podle nového občanského zákoníku byl 31. prosinec 2018 posledním termínem, kdy je možné soudně se domáhat nezákonně zabaveného majetku, pozn. red.) rozhodli žalovat stát o panství Hořín na Mělnicku, pozemky v okolí Strakonic, Písku a Ústí nad Orlicí a majetky v katastru obcí Drozdov a Hněvkov. „Vnímáme to jako zodpovědnost i ve vztahu k potomkům, kteří by se mohli oprávněně ptát, proč jsme nic nepodnikli ve vztahu k majetku našich předků,“ říká princ Lukas. V prvním kole, u Obvodního soudu ve Strakonicích s žalobou Lichtenštejnové neuspěli, proti verdiktu se ale odvolali. „Soudkyně ve Strakonicích žádala po zástupcích státu takzvaný nabývací titul, ale bez úspěchu. Přesto nakonec žalobu odmítla a odůvodnila to tím, že v Československu neproběhlo dědické řízení. Podotýkám, že Ludmila zemřela v roce 1974 v době tuhé komunistické „normalizace“, což jakékoli kroky dědiců na zdejšími území znemožňovalo,“ říká mediální zástupce Lichtenštejnů Michal Růžička. „Nikdy jsme neočekávali, že by se náš spor podařilo vyřešit hned u první instance. Je nám jasné, že to bude trvat dlouho,“ říká princ Lukas. „Ale pustili jsme se do toho a jednou se snad finálního rozhodnutí dočkáme.“

Zkrácená verze článku. Originální text k přečtení na: <https://hlidacipes.org/zvlastni-pripad-princezny-ludmily-meli-jste-se-u-komunistu-prihlasit-o-dedictvi-rozhodl-soud/>